

STANOWISKO NR
RADY GMINY NIEPORĘT

z dnia 2020 r.

**w sprawie sprzeciwu wobec utrzymania zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
wyznaczonych na terenie Gminy Nieporęt, na aktualizowanych mapach zagrożenia powodziowego
i mapach ryzyka powodziowego**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz § 56 ust. 2 pkt 3 i § 80 ust. 1 Statutu Gminy Nieporęt uchwalonego uchwałą Nr 5/XXI/04 Rady Gminy Nieporęt z dnia 19 lutego 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego. Nr 59, poz. 1506, zm. z 2009 r. Nr 58, poz. 1477) Rada Gminy Nieporęt postanawia, co następuje:

§ 1. Wyrazić sprzeciw wobec zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczonych na terenie Gminy Nieporęt, na aktualizowanych mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do niniejszego stanowiska.

§ 2. Poprząć Wójta Gminy Nieporęt w działaniach zmierzających do ograniczeniu zasięgu wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na terenie Gminy Nieporęt.

§ 3. Przekazać niniejsze Stanowisko Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Prezesowi Wód Polskich.

§ 4. Stanowisko wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do stanowiska Nr

Rady Gminy Nieporęt

z dnia.....2020 r.

Uzasadnienie Stanowiska Rady Gminy Nieporęt w sprawie sprzeciwu wobec utrzymania zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczonych na terenie Gminy Nieporęt, na aktualizowanych mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego:

Z uwagi na zbliżający się termin publikacji przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zaktualizowanych map zagrożenia i ryzyka powodziowego, Gmina Nieporęt ponownie zwraca uwagę na istotne ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy, spowodowane treścią map zagrożenia i ryzyka powodziowego przekazanych w 2015 roku. Nawiązując do wcześniejszej korespondencji, Gmina wnosi o ponowną szczegółową weryfikację wyznaczonych zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, które powstały głównie w oparciu o wielopłaszczyznowe modelowanie komputerowe, a których wiarygodność należałoby zweryfikować pod kątem wcześniej wyznaczonych obszarów w studiach ochrony przeciwpowodziowej oraz wskazanych poniżej wniosków i uwarunkowań.

W niniejszej sprawie, uwzględniając uwarunkowania w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym uwarunkowania historyczne Gmina Nieporęt wnosi o:

1) niewyznaczenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w rejonach centralnej części Nieporętu w sąsiedztwie Kanalu Żerańskiego i rzeki Beniaminówki;

Analiza wyznaczonego na mapach zagrożenia powodziowego obszaru szczególnego zagrożenia powodzią w tym rejonie wskazuje, że potencjalne zagrożenie wywołane jest przerwaniem na fragmencie wału przeciwpowodziowego w rejonie dawnej przeprawy promowej na Kanale Żerańskim w miejscowości Nieporęt, zlokalizowanej przy szkole podstawowej na ulicy Dworcowej oraz ewentualnym przelaniem się wód przez wał przeciwpowodziowy wzdłuż rzeki Beniaminówki, gdzie zgodnie z danymi z mapy zasadniczej rzędne korony wału na odcinkach wynoszą 79,9, a maksymalna rzędna poziomu wód określona została na 80,04. Należy podkreślić, że omawiane tereny zabudowy mieszkaniowej nigdy nie znalazły się w obszarze negatywnego oddziaływania wód, a przedmiotowe ciekły wodne nie stanowiły większego zagrożenia, na co wskazują podejmowane działania dokonywane po okresowych kontrolach stanu technicznego obiektu budowlanego - „Wały wsteczne rzeki Beniaminówki” prowadzonych w latach 2011-2017 przez WZMiUW w Warszawie Oddział Warszawa, Inspektorat Nowy Dwór Mazowiecki, a ograniczające się wyłącznie do bieżącej konserwacji.

2) niewyznaczenie obszarów zagrożenia powodzią w rejonach centralnej części Nieporętu - rejon ulicy Wojska Polskiego i torów kolejowych (obszar Pilawa Wschód);

Zagrożenie, jak w przypadku analizowanym powyżej, związane jest z obniżeniem na odcinku ok. 60 metrów rzędnej drogi – ulicy Wojska Polskiego do wartości 79,93, przy maksymalnej rzędnej poziomu wód w tym rejonie określonej na mapach jako 80,04. Wskazuje się, że od momentu powstania Zalewu (Jeziora) Zegrzyńskiego, tj. od roku 1967 nie odnotowano na tym terenie zagrożenia powodziowego, co dokumentuje wykonana na etapie wstępnej oceny ryzyka powodziowego mapa znaczących powodzi historycznych.

3) zniesienie zakazów lokalizowania obiektów budowlanych wyznaczonych wokół wód Jeziora Zegrzyńskiego na obszarach, na których znajduje się istniejąca zabudowa oraz na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

Gmina podnosi, że mapy zagrożenia powodziowego przekazane w 2015 roku, wprowadziły obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla terenów dotychczas wskazywanych w obowiązujących dokumentach planistycznych jako tereny zabudowy mieszkaniowej, narzucając ich właścicielom nowe znaczące ograniczenia. Na terenach obecnie częściowo zabudowanych wprowadza się zakazy całkowitego wyłączenia ruchu budowlanego (zakazuje się wykonywania obiektów budowlanych) w sytuacji, kiedy zgodnie z przepisami nowej ustawy, dokonując uzgodnień dokumentów planistycznych, należałoby poza uwzględnieniem ewentualnego „wątpliwego” prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi uwzględnić przede wszystkim jego aktualne zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie. Gmina Nieporęt nie planuje bowiem wyznaczać nowych terenów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią

wskazanych na mapach, a zamierza jedynie utrzymać dotychczasowe ich przeznaczenie, pozostawiając właścicielom możliwość ich zagospodarowania, w sposób uwzględniający zastosowanie ewentualnych zabezpieczeń w przypadku wystąpienia powodzi, jak np. wprowadzenie zakazu podpiwniczania obiektów, wyniesienie poziomu parteru itp.

4) zweryfikowanie oznaczeń na mapach zagrożenia powodziowego, odnoszących się do wyznaczonych wokół Jeziora Zegrzyńskiego wałów przeciwpowodziowych, które de facto są zaparami bocznymi;

Gmina wskazuje, że wały przeciwpowodziowe wskazane na mapach stanowią faktycznie zapory boczne, co potwierdzają informacje uzyskane od administratora budowli hydrotechnicznej. Ma to znaczący wpływ na możliwość racjonalnego zagospodarowania nieruchomości położonych w sąsiedztwie obiektu, z uwagi na uwarunkowania wynikające z art. 176 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne – tj. zakazu wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły dotyczą terenów gminy, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz na których żyją Mieszkańcy Gminy Nieporęt od pokoleń. Zdając sobie sprawę, że plany zarządzania ryzykiem powodziowym mają na celu zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, konieczne jest uwzględnienie realnych uwarunkowań faktycznie występujących na terenie gminy.

Trudno także zgodzić się z wyznaczeniem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na obszarach wokół zbiornika wodnego, jakim jest Jezioro Zegrzyńskie. Gmina wskazywała już wielokrotnie, że jednym ze strategicznych zamierzeń dla województwa mazowieckiego jest promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego. Tu wymienia się promowanie turystyki i sportów wodnych poprzez wyznaczenie i utrzymanie szlaków wodnych, rozwój żeglugi rzecznej oraz zaplecza towarzyszącego, np. portów, przystani, stanic, ośrodków turystyki wodnej. Gmina Nieporęt wielokrotnie występowała też z ideą utworzenia Mazowieckiego Centrum Sportów Wodnych i Historii Regionu nad Jeziorem Zegrzyńskim w Gminie Nieporęt. Przedmiotowy projekt polegać miał na stworzeniu kompleksowej oferty turystycznej dla regionu na terenie Gminy Nieporęt, bazującej na walorach rekreacyjnych miejsca – Jeziora Zegrzyńskiego, o powierzchni ponad 3000 ha, w większej części położonego w granicach administracyjnych Gminy Nieporęt, które jest największym akwenem wodnym znajdującym się na Mazowszu. Z walorów rekreacyjnych i sportowych Jeziora korzystają mieszkańcy całego regionu. Natomiast z wód Jeziora jako źródła wody pitnej, korzysta większość mieszkańców Warszawy. Jezioro Zegrzyńskie, które jest kluczowym obszarem turystyczno – rekreacyjnym Mazowsza, jest również bardzo ważnym przystankiem na trasie historycznego Szlaku wodnego Króla Stefana Batorego - szlak wodny rozpoczyna się w Warszawskim Węźle Wodnym i biegnie przez: Wisłę - Kanał Żerański – Kanał Królewski – Jezioro Zegrzyńskie - Narew – Biebrzę - Kanał Augustowski i dalej, aż do Niemna (długość około 270 km). Zaliczany jest on do największych przedsięwzięć turystyczno - rekreacyjnych w Polsce. Jednakże wszelkie dotychczas podejmowane działania tak istotne dla Gminy, jak i dla całego Województwa Mazowieckiego zostają bezpowrotnie zaprzepaszczone z uwagi na wprowadzenie wokół Jeziora Zegrzyńskiego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. W miejscu, gdzie istnieje i funkcjonuje wiele obiektów turystycznych, hoteli, pensjonatów, restauracji i obiektów gastronomicznych, obiekty WOPR oraz tam gdzie poniesiono duże nakłady finansowe na potrzeby rozwoju funkcjonującego kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego Nieporęt – Pilawa oraz na zagospodarowanie terenów wypoczynkowych w rejonie dzikiej Plaży, z uwagi na prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia powodziowego, związanego z brakiem obwałowań, w oparciu o modelowanie komputerowe, a nie - zdroworozsądkowe i racjonalne podejście do obszarów narażonych na rzeczywiste zagrożenia, w świetle obowiązujących map i uwzględniając obowiązujące w zakresie prawa wodnego przepisy - zagospodarowanie turystyczne wokół Zalewu w obecnych uwarunkowaniach prawnych przestaje być możliwe.

Podsumowując, Gmina Nieporęt zwraca się z postulatem ponownego przeanalizowania na końcowym etapie aktualizowanych map zagrożenia i ryzyka powodziowego oraz przyjęcie takiego rozwiązania, które nie przekreśli dotychczasowych starań o umożliwienie Gminie racjonalnego zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ewentualnego utrzymania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, umożliwi Gminie wprowadzenie stosownych uregulowań w dokumentach planistycznych gminy Nieporęt, które pozwolą uprzedzić i informować mieszkańców o ewentualnych ograniczeniach czy koniecznych zabezpieczeniach obiektów na etapie ich realizacji, a jednocześnie nie zablokują tych terenów - uniemożliwiając tym samym realizację planów życiowych mieszkańców i uruchamiając falę roszczeń odszkodowawczych.

Gmina wraz z jej Mieszkańcami z niecierpliwością oczekuje na nowe zaktualizowane mapy, licząc na uwzględnienie wystąpień Gminy wnoszonych od momentu dostarczenia map, a odnoszących się do korekt przyjętych granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na obszarach gminy Nieporęt.

Gmina pozostaje w przekonaniu, że nowe mapy i wskazane w nich obszary szczególnego zagrożenia powodzią nie zablokują rozwoju Naszej Gminy na kolejne lata, w oczekiwaniu na ich kolejną aktualizację.

Biorąc pod uwagę powyższe, Rada Gminy popiera wszelkie działania Wójta Gminy Nieporęt zmierzające do ograniczeniu zasięgu wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na terenie Gminy Nieporęt.